

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 9.2.2010
KOM(2010)46 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 577/98

SEK(2010)115

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 577/98

1. INDLEDNING

Dette er den fjerde rapport i rækken af rapporter, som Kommissionen hvert tredje år skal forelægge i henhold til artikel 7 i Rådets forordning (EF) nr. 577/98 om gennemførelse af en stikprøveundersøgelse vedrørende arbejdsstyrken i Fællesskabet¹ (herefter benævnt "LFS-lovgivningen"). Den første rapport, som omfattede perioden 1998-1999, blev forelagt af Kommissionen i 2000, den anden rapport blev forelagt i 2003 og omfattede perioden 2000-2002, mens den tredje blev forelagt i 2006 og omfattede årene 2003-2005.

Nærværende rapport indeholder en beskrivelse af de fremskridt, som medlemsstaterne, kandidatlandene² og EFTA-landene (i det følgende benævnt "de deltagende lande") i 2006 og 2007³ har gjort med hensyn til gennemførelse af bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 577/98 ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2104/2002⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2257/2003⁵. Især indførtes der ved forordning (EF) nr. 2257/2003 en række nye bestemmelser i LFS-lovgivningen fra 2006, bl.a. følgende:

- seks yderligere undersøgelseskaraktistika
- obligatorisk undersøgelse af modul "n" om atypisk arbejdstid, som hidtil havde været omfattet af en gentlemanaftale
- en sondring mellem kernevariabler, som indsamles hvert kvartal, og strukturelle variabler, som kun skal indsamles med henblik på beregning af årlige gennemsnit, og for hvilke der kan anvendes en delstikprøve af den fulde stikprøve for hele året.

2. HOVEDPUNKTER

Fremskridtene med gennemførelsen af bestemte elementer i LFS-lovgivningen, som er beskrevet i det foregående afsnit, er sammenfattet nedenfor. Vurderingerne i denne rapport er baseret på kvalitetsrapporter, data og andre oplysninger fra de berørte lande samt på analyser af de nationale spørgeskemaer.

¹ EFT L 77 af 14.3.1998, s. 3.

² Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien er for første gang omfattet af denne rapport. I nogle tabeller anvendes forkortelsen MK. Denne foreløbige kode foregriber på ingen måde landets endelige benævnelse, som vil blive fastlagt efter afslutningen af de igangværende forhandlinger herom inden for rammerne af FN.

³ Som følge af de for sent fremsendte rapporter for 2008 og revisionen af NACE-nomenklaturen blev det besluttet at udelade 2008 af nærværende rapport.

⁴ EFT L 324 af 29.11.2002, s. 14.

⁵ EUT L 336 af 23.12.2003, s. 6.

2.1. Gennemførelse af kontinuerlige kvartalsvise undersøgelser – artikel 1

Der er sket yderligere forbedringer i gennemførelsen af den kontinuerlige undersøgelse og i produktionen og formidlingen af kvartalsresultaterne. Navnlig begyndte Luxembourg i 2007 at producere kvartalsresultater, mens Kroatien gik over til en kontinuerlig undersøgelse. Det er kun Tyrkiet og Schweiz, som endnu ikke gennemfører en kontinuerlig undersøgelse. Tyrkiet producerer kvartalsresultater, mens Schweiz forventer at påbegynde en kontinuerlig undersøgelse i 2010.

De deltagende lande, som i 2007 gennemførte en kontinuerlig undersøgelse, opfyldte alle, undtagen Bulgarien, kravet om at undersøge alle årets uger. Dette er en forbedring for Ungarn⁶, Slovenien og Rumænien, hvor dækningen indtil 2005 kun var delvis, og Kroatien, der indledte en kontinuerlig undersøgelse i 2007.

Dog er der sket meget få eller ingen fremskridt i Luxembourg, Slovenien, Ungarn, Nederlandene og Tyskland hvad angår fordelingen af referenceugerne over hele året, eftersom fordelingen i disse lande stadig langt fra er ligelig.

2.2. Undersøgelsesenheder og -område - artikel 2

De deltagende lande definerer stadig den bosiddende befolkning forskelligt. I nogle tilfælde lægges opholdets varighed til grund, i andre den juridiske status, som almindeligvis kræver, at befolkningen er registreret i folkeregistre.

Hvad angår dækningen af det nationale økonomiske område opfylder Frankrig stadig ikke kravene, eftersom de oversøiske departementer (DOM) ikke er omfattet af undersøgelsen i første, tredje og fjerde kvartal. Der arbejdes dog på at sikre fuld dækning i 2013.

Et andet aspekt af den geografiske sammenlignelighed er, at deltagerlandene har forskellig praksis vedrørende kollektive husstande. Dette gælder graden af institutionsbeboernes dækning i stikprøven (fuld, delvis eller ingen), dataindsamlingsmetoderne (direkte undersøgelse af de kollektive husstande eller via de private husstande, som beboerne opretholder forbindelse med) og medregningen af dem i målpopulationen ved beregning af vægte. Flere lande medtager ikke kollektive husstande i stikprøven, men opregner stikprøven til den samlede population (Belgien, Irland, Letland, Malta, Rumænien, Slovenien og Schweiz) eller indsamler alternativt oplysninger om personer i kollektive husstande, men medregner kun private husstandes beboere ved beregningen af vægte (Litauen).

Af de seks lande, som indsamler data om enkeltpersoner, er det kun Danmark og Finland, som leverer data om husholdninger på basis af en delstikprøve. For Danmarks vedkommende er delstikprøven langt fra komplet. Sverige, Norge, Island og Schweiz sender ikke data om husholdninger. Danmark og Sverige har for nylig forpligtet sig til at levere husstandsdata i fuld overensstemmelse med lovgivningens bestemmelser fra 2010, mens Norge skal bruge længere tid.

⁶ Selv om Ungarns undersøgelse formelt omfattede alle årets uger, blev der gennemført meget få interview vedrørende den sidste uge i hvert kvartal.

2.3. Præcisionskrav – artikel 3, stk. 1 og 2⁷

Den relative standardafvigelse, der i henhold til artikel 3, stk. 1, højst må være 8 % for skøn over en arbejdsløshed på 5 % af befolkningen i den erhvervsaktive alder, blev overskredet både i 2006 og 2007 i 35 NUTS II-regioner af de 288 (292 i 2007) med over 300 000 indbyggere. Der er i denne forbindelse tale om regioner i Frankrig (10 regioner), Det Forenede Kongerige (8), Grækenland (5), Polen (5), Rumænien (3), Portugal (2), Bulgarien (1) og Belgien (1). I Frankrig arbejdes der imidlertid på at omstrukturere arbejdsstyrkeundersøgelsen, herunder gradvist at øge stikprøvens størrelse, hvilket fra begyndelsen af 2011 skulle gøre det muligt at opfylde kravet. I Polen blev stikprøven af regioner, som ikke overholder kravet i artikel 3, stk. 1, gradvist øget med gennemsnitligt 7 % i 2008 og 2009.

Tyskland, Polen og Rumænien overholdt ikke præcisionskravet i artikel 3, stk. 2, hvori det foreskrives, at den relative standardafvigelse for skøn over variationerne mellem to kvartaler for 5 % af den erhvervsaktive befolkning højst må udgøre 2 %, der gælder for lande med mindst 20 mio. indbyggere. Polen har for at kunne imødekomme dette krav til hensigt at øge stikprøvestørrelsen til det dobbelte fra 2010. I Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Letland, Litauen, Slovenien og Kroatien lå den relative standardafvigelse over 3 %, som er den grænse, der er fastsat for lande med en befolkning på mellem 1 og 20 mio. indbyggere.

2.4. Undersøgelseskaraktistika - artikel 4, stk. 1

Generelt er der blevet leveret mere komplette datasæt siden sidste rapport. Det gælder f.eks. variablerne i modul "a" om demografisk baggrund eller modul "f" om synlig underbeskæftigelse. De seks nye karakteristika, der indførtes ved forordning (EF) nr. 2257/2003 blev gennemført i fuldt omfang af de fleste lande i 2006⁸. Nogle af de deltagende lande indberetter dog stadig ikke alle obligatoriske variabler (i enkelte tilfælde mangler hele delsat). Irland leverer stadig ikke korrekte data om husstandenes sammensætning og om respondenternes nationalitet. I efteråret 2009 har de deltagende lande dog intensiveret bestræbelserne for at overholde LFS-lovgivningens bestemmelser, og der kan forventes et tilfredsstillende resultat ved årets udgang.

2.5. Ad hoc-moduler – artikel 4, stk. 2

Der indførtes et ad hoc-modul om overgangen fra arbejde til tilbagetrækning og et andet om arbejdsulykker og arbejdsbetingede sundhedsproblemer for henholdsvis 2006 og 2007.

Alle deltagende lande anvendte begge ad hoc-moduler, undtagen Kroatien og Island i 2006, og Tyrkiet, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Schweiz begge år⁹. De første data blev i stort omfang indberettet rettidigt med undtagelse af Irland for 2006 og Danmark, Frankrig, Island og Norge for 2007. I flere tilfælde var det imidlertid nødvendigt at indsende nye data for at få et korrekt datasæt. Nogle lande afveg fra den relevante

⁷ Præcisionskravene, som er omhandlet i artikel 3, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EF) nr. 577/98, åbner mulighed for fortolkning. Hertil kommer, at de refererer til en teoretisk situation, som næppe vil forekomme i praksis. Vurderingen heraf vil derfor nødvendigvis være baseret på antagelser. Følgelig bør denne vurdering ikke betragtes som et afgørende, men som et indirekte bevis for afvigelser fra bestemmelserne.

⁸ Irland indførte fire nye karakteristika i 2007, men der mangler stadig et. Finland og Norge indførte nogle af dem i 2008, hvilket Schweiz vil gøre i 2010.

⁹ Tyrkiet tog 2007-ad hoc-modulet i anvendelse, men sendte ikke resultaterne til Eurostat.

referenceperiode, som var fastsat til hele året eller andet kvartal. For 2007-modulet anvendte Det Forenede Kongerige første kvartal som referenceperiode, mens Nederlandene og Østrig fordelte stikprøven over mere end et kvartal, men dækkede ikke hele året.

2.6. Definition af arbejdsløshed og de 12 principper for udformning af spørgeskemaer - artikel 4, stk. 3

I 2006 og 2007 ændrede otte lande (Italien, Luxembourg, Letland, Ungarn, Rumænien, Slovakiet, Kroatien og Norge) deres spørgeskema for at bringe det i bedre overensstemmelse med definitionen af arbejdsløshed i Kommissionens forordning (EF) nr. 1897/2000¹⁰. Ved udgangen af 2007 opfyldte Danmark, Frankrig, Italien, Letland, Østrig, Rumænien, Norge og Schweiz alle kravene. I de lande, som ikke overholdt kravene, var der i de fleste tilfælde problemer med den referenceperiode, hvori de pågældende personer står til rådighed for arbejdsmarkedet (Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Grækenland, Irland, Cypern, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Nederlandene, Polen, Slovenien, Finland, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Tyrkiet, Island), og opfølgende spørgsmål om midlertidigt arbejdsløses arbejdsmarkedsstatus (Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Slovakiet, Sverige, Det Forenede Kongerige, Kroatien, Island). Spanien, Det Forenede Kongerige og Island har fastsat den nedre aldersgrænse til 16 år, mens Estland, Irland, Slovenien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien ikke foretog en korrekt undersøgelse vedrørende personer, som ikke søger arbejde, fordi de allerede har fået job.

I 2006 og 2007 var der flere lande, som ændrede deres spørgeskema for at bringe det i bedre overensstemmelse med de tolv principper for formulering af spørgsmål om arbejdsmarkedsstatus. I 2007 var det imidlertid kun princip 8 og 11, som alle deltagende lande overholdt.

De fleste afvigelser drejede sig om følgende:

- spørgsmål om midlertidigt arbejdsløses tilknytning til arbejdspladsen (princip 2)
- spørgsmålet om beskæftigelse, når det ikke heraf fremgår, at der også skal tages højde for meget begrænset erhvervsaktivitet (princip 3)
- angivelse af referenceperioder for beskæftigelse, jobsøgning og jobsøgningsmetoder og den periode, hvori personen står til rådighed for arbejdsmarkedet (princip 6)
- angivelse af, at kontakten med et offentligt arbejdsformidlingskontor som en aktiv jobsøgningsmetode adskiller sig fra en administrativ fornyelse af en registrering med henblik på at opnå arbejdsløshedsydelse og fra den bistand, som arbejdsformidlingskontoret yder for at forbedre den registrerede arbejdsløses beskæftigelsesevne (princip 10).

Irland, Malta og Kroatien indledte stadig med spørgsmål om hovedstatus, hvilket strider mod princip 1. Nederlandene anvendte den aktuelle situation som referenceperiode for beskæftigelse, som er en afvigelse fra princip 6, og stillede kun spørgsmål om jobsøgning til de personer, der giver udtryk for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvilket strider mod

¹⁰ EFT L 228 af 8.9.2000, s. 18.

princip 7¹¹. Fire lande (Spanien, Østrig, Rumænien og Sverige) overholdt fuldt ud alle principper¹².

Flere lande ændrede deres spørgeskema efter 2007 eller forventede at ændre det i årene derefter for at kunne opfylde definitionen af arbejdsløshed eller fuldt ud overholde de tolv principper (jf. tabel 15). Litauen har forpligtet sig til i begge tilfælde at overholde kravene fra og med 2010.

2.7. Strukturelle variabler - artikel 4, stk. 4

Syv lande, Spanien, Tyskland, Frankrig, Nederlandene, Finland, Det Forenede Kongerige og Norge, benyttede sig af muligheden for at indsamle data om strukturelle (årlige) variabler på grundlag af en delstikprøve af den fulde årlige stikprøve i 2006 og 2007. Det var imidlertid kun Spanien, som anvendte en delstikprøve til næsten alle 42 strukturelle variabler. Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Norge anvendte denne mulighed til ca. halvdelen af dem, mens Finland, Tyskland og Frankrig benyttede den til et meget begrænset antal årlige variabler. Nogle lande sikrede ikke, at der var konsistens mellem de årlige delstikprøvetotaler og årgennemsnit for kvartalsresultaterne. Sandsynligvis på grund af tekniske startproblemer ved anvendelse af en delstikprøve blev de årlige vægte generelt indberettet på et relativt sent tidspunkt for det år, hvor delstikprøven blev taget i anvendelse, hvilket ikke gjorde det muligt at formidle de årlige resultater rettidigt.

2.8. Indberetning - artikel 6

Næste alle deltagende lande sendte deres første data inden for fristen på 12 uger. Imidlertid var tidskrævende ekstra indberetninger i flere tilfælde nødvendige. Med hensyn til overholdelse af fristen for indsendelse af korrekte filer var det kun Spanien og Portugal, som leverede mikrodata rettidigt for alle kvartaler i 2006 og 2007, mens Malta, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Island indsendte alle data for sent for begge år, mens Belgien, Irland, Italien, Tyrkiet og Schweiz¹³ overskred fristen for alle data vedrørende 2006.

3. KONKLUSIONER

Alt i alt har de deltagende lande i den observerede periode gjort pæne fremskridt i overholdelsen af bestemmelserne i LFS-lovgivningen. De nationale undersøgelser er blevet tilpasset for både at tage højde for ændringerne i EU-lovgivningen og overholde de bestemmelser, som allerede var gældende ved fremlæggelsen af den foregående rapport, og fra hvilke der var nationale afvigelser. Kvaliteten af både de nationale og Fællesskabets arbejdsstyrkeundersøgelser som helhed er således blevet højnet, især hvad angår relevans, nøjagtighed, geografisk sammenlignelighed og aktualitet.

Alle medlemsstater gennemfører nu en kontinuerlig undersøgelse, der leverer kvartalsresultater, og de dækker næsten alle samtlige årets uger. Anvendelsen af de seks nye

¹¹ Nederlandene arbejder i øjeblikket på helt og fuldt at overholde princip 6 og 7.

¹² En taskforce vedrørende kvaliteten af arbejdsstyrkeundersøgelsen, som blev koordineret af Eurostat, erkendte, at der er behov for at præcisere nogle af principperne. Det anbefales derfor, at en ekspertgruppe nedsat af Eurostat gennemgår de tolv principper.

¹³ Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Tyrkiet påbegyndte dataindberetningen med datasættene for 2006. Schweiz, der gennemførte en årlig undersøgelse, indberettede kun et datasæt.

karakteristika, det færre antal manglende obligatoriske variabler og yderligere to landes indberetning af mikrodata til Eurostat bidrog til at forbedre relevansen af Fællesskabets arbejdsstyrkeundersøgelse. Den geografiske sammenlignelighed blev forbedret, da flere lande ændrede deres spørgeskema for at kunne opfylde definitionen af arbejdsløshed og for bedre at kunne efterleve principperne for spørgsmålene om arbejdsmarkedsstatus. Bedre planlægning og tilrettelæggelse forbedrede mange nationale undersøgelsers nøjagtighed, f.eks. gennem udvidelse af stikprøven, mere effektive rotationssystemer, et forbedret vægtningsystem eller ved anvendelse af computerstøttede metoder til erstatning for papirspørgeskemaer. Med ganske få undtagelser er overholdelsen af fristerne for dataindberetning også blevet forbedret.

Nye forbedringer er allerede på vej både på nationalt og europæisk plan. I de kommende år kan der forventes yderligere tiltag til forbedring af kvaliteten af Fællesskabets arbejdsstyrkeundersøgelser med gennemførelsen af de 43 anbefalinger fra taskforcen vedrørende kvaliteten af arbejdsstyrkeundersøgelsen¹⁴.

LFS-lovgivningen er dog ikke gennemført i alle enkeltheder. Hovedproblemerne i denne forbindelse er efter Kommissionens opfattelse følgende:

De første dataindberetninger var i visse tilfælde ikke af tilstrækkelig god kvalitet til at kunne formidles. Flere revisioner var således nødvendige, før der kunne leveres et datasæt af acceptabel kvalitet. Dette fik konsekvenser for tidspunktet for dataformidlingen og gjorde det umuligt at indføre en offentliggørelsestidsplan for arbejdsstyrkedata, hvilket brugerne ville have sat stor pris på, og som ville have forbedret undersøgelsens relevans yderligere.

På trods af de fremskridt, der er sket siden den foregående rapport, overholder de fleste lande stadig ikke definitionen af arbejdsløshed og ej heller i alle henseender de tolv principper for formulering af spørgsmålene om arbejdsmarkedsstatus. Dette forringer den geografiske sammenlignelighed af vigtige skøn vedrørende beskæftigelse og arbejdsløshed. Den geografiske sammenlignelighed forringes også, fordi der anvendes forskellige begreber og praksisser, f.eks. vedrørende den bosiddende befolkning eller dækningen af kollektive husstande.

Selv om det ikke er muligt at drage entydige konklusioner om overholdelsen af præcisionskravene (jf. fodnote 7), fremgår det af vurderingerne i denne rapport, at de udfoldede bestræbelser ikke altid har været tilstrækkelige til at udarbejde fuldt pålidelige skøn. Nogle lande mangler stadig at tilpasse deres stikprøve, f.eks. ved at øge stikprøvens størrelse eller ved at anvende passende rotationssystemer for i væsentlig grad at kunne forbedre præcision i skønnene enten på regionalt plan eller variationerne mellem kvartalerne.

Kun få lande har hidtil benyttet sig af muligheden for at anvende en delstikprøve til indsamling af data til strukturelle variabler, hvilket var tænkt som et vigtigt redskab til at reducere svarbyrden.

For ad hoc-modulernes vedkommende var dækningen og overholdelsen af fristerne for indberetning af data tilfredsstillende. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med medlemsstaterne for at sikre, at de overholder bestemmelserne i LFS-lovgivningen helt og fuldt. *Eurostat fører løbende kontrol med, at bestemmelserne overholdes. I tilfælde af at bestemmelserne ikke er overholdt, træffer Kommissionen passende forholdsregler.*

¹⁴ Taskforcens endelige rapport kan rekvireres.